

LBRIS

We know
books

Cuvioasa
Teodoră de la Sihla
Sfânta Carpaților

prăznuită în 7 august

Poveste: Brândușa Vrânceanu

Ilustrații: Ovidiu Gliga

editura
Σοφία

București

Era pe la ceasul apusului de soare, într-o zi de toamnă frumoasă, ce îmbrăcase în aramă topită pădurile de fag de pe culmea Pleșului. Razele calde, molatice ale astrului ce se pregătea de culcare opinteau să mai urce o dată peste zidurile Cetății Neamțului și să se-ntindă în iarba proaspăt cosită din fața bisericuței cu hramul Sfântului Ierarh Nicolae. Una dintre ele, mai zvăpăiată¹ și mai zvârlugă², cuteză să se anine de engolpionul³ aurit al Mitropolitului Varlaam, care tocmai ieșea din biserică, împreună cu domnitorul Vasile Lupu. Abia ce se-ncheiase Vecernia, și amândoi mai purtau în priviri abur de tămâiată și silitoare rugăciune. În urma lor, la cuvenită distanță, curtenii care participaseră la slujbă primiră bucuroși mângâierea caldă a soarelui tomnatic și-aproape amurgit. Între zidurile bisericuței le fusese răcoare.

¹ Zvăpăiată – neastâmpărată, zburdalnică.

² Zvârlugă – (în sens figurat) vioaie, iute în mișcări, sprintenă.

³ Engolpion – iconiță rotundă sau ovală, lucrată dintr-un metal prețios, cu chipul Mântuitorului sau al Maicii Domnului, pe care o poartă arhieriei la gât.

În drumul spre odăile domnești, domnitorul și mitropolitul trecură pe lângă aripa garnizoanei; dintr-acolo, răzbătu până la ei zvon de cântec și de ulcele ciocnite, semn că aceia se porniseră pe petrecere.

Vodă Vasile Lupu zâmbi.

– Să nu te smintești, Înaltpreasfințite! i se adresă el mitropolitului. Comisul Joldea, armașul, mi-a cerut voie să-și cinstească, în seara asta, oștenii. Știind că nu vor întrece măsura, i-am îngăduit. Comisul a primit azi, știre de acasă, că i-a născut nevasta încă o fată.

– Dumnezeu să-i binecuvânteze și să-i bucure! zâmbi, la rândul lui, mitropolitul. Parcă-i a doua fată a lui Joldea, nu?

– Da, a doua. O să-i poruncesc să se îndemne a face și feciori! glumi domnitorul. Are țara mare nevoie de brațe tari, în stare a pune mâna pe arme. Tătarii și turcii nu ne slăbesc hotarele.

– Așa e, Măria-Ta... Dar are țara nevoie și de rugători. Să dăruiască Domnul putere de rugăciune și neostoită credință tuturor pruncilor pe care-i trimite în viață, fie ei fete sau băieți!

– Amin, Înaltpreasfințite, amin! rosti, îngândurat, domnitorul. Pentru întărire în credință cu toții ar trebui să ostenim! Începând cu mine, nevrednicul domn al Moldovei...

– Despre nevrednicia Măriei-Tale va vorbi, cea dintâi, înaintea Tronului ceresc, ctitoria domnească de la Iași, biserica Sfinților Trei Ierarhi⁴... șopti, moale, în barba albă, mitropolitul.

Apoi, nevoind să clinească smerenia domnitorului și știind că nici acestuia nu-i place să fie lăudat, întoarse din nou discuția înspre armașul Cetății Neamțului:

– Și cum o s-o cheme pe copila comisului Joldea, Măria-Ta, știi? Îndată după botezul ei, am s-o trec și eu pe pomelnic...

– Teodora, așa am înțeles. Pe cea dintâi o cheamă Marghiolița. Pe prunca asta mică, Teodora.

– *Darul lui Dumnezeu!* se bucură mitropolitul. Asta înseamnă numele ei în limba elinească⁵. Darul lui Dumnezeu...

Soarele dispăruse de tot, iar apele râului Ozana, de la poalele stâncii Timuș, pe care se ridica cetatea, sclipeau diamantin, sub licărirea stelelor ce începuseră să împânzească cerul. Apele râului și stelele cerului știau că, la o distanță de numai câțiva kilometri, în satul Vânători-Neamț,

⁴Biserica Sfinții Trei Ierarhi, din Iași, a fost ridicată de către voievodul Vasile Lupu, între anii 1637 și 1639.

⁵Limba elinească – limba greacă.

satul de baștină al armașului Ștefan Joldea, dormea somn lin, de pruncuț nou-născut, un *Dar al lui Dumnezeu*, trimis pentru toată creștinătatea.

Pe cerdacul înalt, cu stâlpii năpădiți de glicină liliachie, ce dăruia umbră și mireasmă acelor ce se întâmpla să odihnească pe lavițe, în jurul mesei lungi, din lemn de stejar, nu se aflau, în acea după-amiază de vară târzie, decât comisu Ștefan Joldea și soția sa. Amândoi tăceau și priveau în zare, prin perdeaua de floare brumărie, ușor legănată de vânt. În ciuda tăcerii în care se adânciseră, se simțea în văzduh încordarea cuvintelor pe care le rostiseră până mai adineauri.

În cele din urmă, comisu Joldea vorbi:

– Dacă ți-am pricinuit mâhnire, să mă ierți! Nu asta meriți din partea mea, după atâția ani de frumoasă viață împreună... Știu că tu te-ai ostenit cu copilele noastre, crescându-le așa cum le-ai crescut, luminat și cinstit, eu fiind mai mult plecat de-acasă, pentru datoria mea de oștean. De la tine au învățat și să se roage, și să postească, și să-L iubească pe Domnul. Datorită ție, n-am nici o îndoială că Marghiolița e, acum, în

Împărăția cerească. Și tot datorită
ție, nădăjduiesc să aflu și eu intrare
în Împărăția aceea, când mă voi
muta din astă lume, la rându-mi...

Femeia se întoarse spre el cu
un zâmbet înlăcrimat:

– Nu m-ai mâhnit, Ștefane, tu
nu ai cum să mă mâhnești! Că ți-e
sufletul bun și gândurile, curate!
Numai mă doare inima pentru
fată! Ea nu-și dorește cununie,
ci viață monahicească. Și-am au-
zit-o și mai adineauri plângând,
în iatacul ei.

– Lacrimile femeii sunt ca pi-
căturile de rouă în zori. De cum
apare soarele, nici nu li se mai cu-
noaște urma pe iarbă și flori. Iar
mirele pe care i-l aduc Teodorei
e bun și luminos, ca un soare de
vară! Îl cunoști și tu pe Elefterie.
Ai a spune ceva împotriva lui?

– M-ar bate Dumnezeu să spun
că am! E fecior cuminte, gospo-
dar, așezat și sincer. E credincios
și înțelept, cu toate că atâta de
tânăr. Dar... dacă Teodora nu-l
iubește...?

– Va învăța a-l iubi. O să ducă o
viață frumoasă împreună, o știu.
Or să se înțeleagă și-or să se pre-
țuiască, în timp. Și-or să ne dăru-
iască și nouă nepoți. Să ai cui îm-
pleti botoși la bătrânețe. Iar eu să
am pe cine învăța a purta sabia,
după cum am promis răposatu-
lui Vodă Vasile Lupu, Dumnezeu
să-i odihnească și să-i mântuiască
sufletul!

